

Za Evropo je zlo vse edno, ako je voljen Blaine ali Harrison. Oba sta interesom evropske trgovinske politike nasprotna in na zboljšanje teh razmer bi bilo le upati, ako bi pri volitvah podlegla republikanska stranka, torej Harrison in Blaine in bi zmagala demokratska stranka in bi bil izvoljen Cleveland. Toda to se ne bo zgodilo, ker republikanci imajo več zaslombe v državi, nego demokratje.

## Obrtnija.

### Nekaj o lesnih namakah.

(Holzbeizen.)

(Dalje.)

Anilinske rumene namake. a) Čisto rumena: 150 g naftalinove rumene (Naphtalingelb), 4 kg dežnice.

b) Žefranasto-rumena: 180 g žefranina, 3 kg dežnice.

c) Temno-rumena: 150 g ksantine, 4 kg dežnice, ali pa 180 g fosfine, 3 kg dežnice.

d) Pomarančasto-rumena: 150 g orange, 4 kg dežnice.

f) rudečkasto-rumena: 200 g orange, 50 g fuksina, 5 kg dežnice.

g) Svetlo-rumena: 130 g solčne rumene (Sonnen-gelb), 4 kg dežnice.

4. Modre (plave) namake. a) Vmešaj počasi 50 g fino stolčenega modrila (indigo) v 400 g angleške žveplene kisline. Raztopina naj stoji 12 ur na toploti 20° R., potem jo vlij v 5 kg dežnice in precedi skozi klobučevino.

b) Raztopi 20 g modrilnega karmina (Indigocarmin) v 400 g vode, ter namoči z vrelo raztopino dotični les.

c) Les namoči z raztopino jesiho-kisle glinice, katero napravi po nastopnem receptu: 1 del kisavnatega svinca (Bleizucker) raztopi v vodi, isto tako tudi 4 dele goluna, potem obe raztopini zmešaj in pridene vsemu skup dva in dvajseteri del ( $\frac{1}{22}$ ) kristalizovane sode. Čez noč naj se ustoji, čisto tekočino (v kateri se nahaja jesiho-kisla glinica) odlij od gošče in pridene še vode, če je treba. Ko je les s to raztopino namočen, namaži ga še z namako 6).

d) Beli lesovi, na pr. javor, lipa, se lepo turško-modro pobarvajo z naslednjo namako: Najpravi najprej raztopino 100 g zelenega volka (Grünspan), 400 g salmijaka, 800 g vapna v  $3\frac{1}{2}$  kg vode. S to raztopino namoči les večkrat, potem pa takoj še z zavrelco: 100 g plave prožiljke (Blauholz),  $1\frac{1}{2}$  kg vode, 10 g ločnice (Scheide-wasser).

Anilinske modre namake. a) Svetlo-modra: 150 g Bleu de lumière, 4 kg dežnice.

b) Temno-modra: 150 bengalsko-modre (Bengalblau), 3 kg dežnice.

c) Nebesno-modra: 140 g Bleu de ciel, 4 kg dežnice.

d) Zelenkasto-modra: 150 g Bleu très vert, 3 kg dežnice.

(Dalje nasl.)

## Obrtnijske raznoterosti.

**Lepilo za špranje.** Špranje med deskami (na pr. na tleh) se hitro in trpežno zamašijo z raztopino 1 dela kolofo-nije in 2 delov rumenega voska, v katero smo otresli in vmešali 2 dela zmljetega žganega okra.

**Ruski lim.** Lim, ki pride naprodaj pod tem imenom, ima primešane nekoliko krede in cinkovega oksida. Zato je bel in neprozoren. Ako limu primešamo 4 do 8% krede, dokaj boljše drži. Zato rabimo ruski lim za pritrjevanje kovinskih ploč na les, na pr. pri vdelenih okraskih (intarzijskih), katerih bi navadni lim skorej ne držal.

**Trdnost zlimanih ploskev.** Lim tem boljše prime, čim bolj smo ga vgnali v luknjice dotičnega lesa. S koncema drži tudi bolje, nego pri podolžnem lesu. Zanimivi so nastopni podatki o trdnosti zlimanih ploskev. Številke povedo, koliko kilogramov je treba moči, da raztrgamo 2 zlimani ploski, ki sta veliki po jeden milimeter.

a) Če sta dva s koncema zlimana:

|                  |         |
|------------------|---------|
| Bukev . . . . .  | 1.50 kg |
| hrast . . . . .  | 1.22 kg |
| smreka . . . . . | 1.05 kg |
| javor . . . . .  | 1.00 kg |

b) Če sta lesova zlimana podolgoma (letine ob letinah):

|                  |         |
|------------------|---------|
| Bukev . . . . .  | 0.79 kg |
| hrast . . . . .  | 0.55 kg |
| smreka . . . . . | 0.24 kg |
| javor . . . . .  | 0.63 kg |

Ako je les na mokrem, lim ne drži. Če smo pa vročemu limu pridjali nekoliko lanenega firneža, drži potem tudi na vlažnem kraju. V ta namen kuhaj 8 delov lima v približno 32 delih vode, da dobiš močen lim, potem mu primešaj  $4\frac{1}{2}$  dele lanenega firneža (katerega dobiš, ako staro, čisto laneno olje s 16 delom svinčene gladkine (Bleiglätte) kuhaš), pusti še povreti par minut, potem pa rabi ta lim kolikor mogoče vroč. Čim stareji je firnež, tem boljši je lim.

## Kmetijstvo.

### „Čemu nam služi karbolinej?“

Vprašanje to si je stavil marsikateri naših cenjenih naročnikov, ko je čital naznanilo o karbolineji po raznih novinah, ali pa če je videl slučajno kje povlako, ne vedoč, zakaj se maže les ravno s karbolinejem, a ne s kako drugo oljno barvo.

Karbolinej je mastno olje, katero se maže kakor firnež. On daje lesu lepo rjavo površino in 3 do 4kratno daljšo trpežnost. Tako imenovano impregnacijo (napojenje) lesenih naprav do sedaj še malo cenijo po deželi, veliko bolj pa jo cenijo pri železnicah, pri katerih trošijo vsako leto na milijone za mazanje prožnih tramov, prepričavši se po večletni poskušnji, da so morali zamenjavati ne-namazane trame v 3 do 4 letih, namazane pa še le v 16 do 18 letih. Koliko lesa in dela se tako prihrani!

Karbolinej hrani vse lesene reči gnjilobe in pre-lege. Ker ni drag in ker sleharni delavec lahko maže, obvaruje se človek lahko škode. Karbolinej pa je tudi zelo izdaten, ker se namaže z 1 kilo 5 do 6 □ metrov površine. Če pomislimo, da za namazanje novega voza